

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá konceptem kriminálního myšlení, který v posledních letech zaujímá pozornost především zahraničních forenzních psychologů, a to primárně z důvodu jeho prokázaného vztahu k antisociálnímu jednání a možnosti jeho ovlivnění prostřednictvím změny antisociálních postojů, přičemž se zdá být zároveň také efektivním prediktorem recidivy. Předkládaná práce si klade za cíl zmapovat specifika kriminálního myšlení prostřednictvím metody PICTS-cz u pachatelů násilné trestné činnosti a zároveň také prohloubit porozumění konceptu kriminálního myšlení v našich podmínkách.

Teoretická část má za cíl představit a širokospektrálně vytyčit oblast celého fenoménu kriminálního myšlení, pro nějž dosud neexistuje žádná jednotná definice. Pro komplexní porozumění dané problematice je pozornost věnována vymezení nejvýznamnějších konceptů souvisejících s tématem, jeho souvislostmi se sociodemografickými charakteristikami, charakteristikami páchané trestné činnosti a dalšími psychologickými jevy, přičemž čtenáře seznamuje také s problematikou násilné trestné činnosti.

Výzkumné šetření je realizováno na souboru 138 pravomocně odsouzených pachatelů násilné trestné činnosti, přičemž výsledky představují jejich specifické charakteristiky kriminálního myšlení, které jsou dále komparovány s převážně zahraničními soubory pro demonstraci jejich signifikantních rozdílů. Pozornost je dále věnována specifikám kriminálního myšlení v souvislosti se sociodemografickými charakteristikami, přičemž byla potvrzena signifikantní negativní souvislost s věkem a nejvyšším dosaženým vzděláním, oproti tomu však nebyla prokázána souvislost s rodinným stavem. Dále byly zodpovězeny otázky týkající se souvislostí kriminálního myšlení se zaměstnáním a charakteristikami rodinného soužití. V rámci analýzy specifik kriminálního myšlení v souvislosti s charakteristikami páchané trestné činnosti byl potvrzen signifikantní vztah s většinou charakteristik kriminální historie. Zodpovězeny byly také otázky týkající se souvislostí kriminálního myšlení se specifiky aktuálně odsouzeného typu trestné činnosti a specifiky užívání návykových látek. Výsledky byly zasazeny do kontextu současného poznání, přičemž byly diskutovány limity a přednosti této práce, včetně návrhu podnětů pro navazující výzkum kriminálního myšlení.